

רשומות

הצעות חוק

9 ביוני 1993

2183

כ' בסיון התשנ"ג

עמוד

168 הצעת חוק סוכני המכס (תיקון), התשנ"ג-1993
	תיקון עקיף:
	פקודת המכס
177 הצעת חוק לתיקון פקודת בתי הסוהר (מס' 14) (הפרדת מינים), התשנ"ג-1993

[644] הצעת חוק סוכני המכס (תיקון), התשנ"ג-1993

1. בסעיף 1 לחוק סוכני המכס, התשכ"ה-1964¹ (להלן - החוק העיקרי) -
- (1) במקום ההגדרה "פעולת מכס" יבוא:
- "פעולת מכס" - כל עשייה למען הוולת כלפי רשויות המכס בקשר ליבוא, ליצוא או למעבר טובין, ששר האוצר קבע אותה בצו;
- (2) אחרי ההגדרה "פעולת מכס" יבוא:
- "בעל השכלה תיכונית" - מי שהוא בעל תעודה המזכה את בעליה להתקבל למוסד שהוכר כמוסד להשכלה גבוהה לפי חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958²;
- "הועדה" - הועדה המייעצת שנתמנתה לפי סעיף 2;
- "פקיד רשוי" - מי שנתמנה לפי סעיף 16;
- "המנהל" - מנהל המכס ומס ערך מוסף.
2. במקום סעיף 2 לחוק העיקרי יבוא:
- "ועדה מייעצת" 2. (א) המנהל ימנה ועדה מייעצת בת שבעה חברים לענין חוק זה ויקבע את דרך פעולתה.
- (ב) הועדה תקבע את סדרי דיוניה ככל שלא קבעם המנהל.
- (ג) חברי הועדה יהיו -
- (1) המשנה למנהל או סגן המנהל שמינה המנהל, אשר יכהן כיושב ראש הועדה;

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 1 סעיף 1 לחוק סוכני המכס, התשכ"ה-1964 (להלן - החוק), קובע לאמור:
- "הגדרות
1. בחוק זה -
- "סוכן מכס" - אדם העושה פעולת מכס בשביל וולתו דרך שירות לכל, והוא רשום כפנקס סוכני המכס לפי חוק זה;
- "פעולת המכס" - כל פעולה וכל מגע עם רשות המכס בקשר ליבוא, ליצוא או למעבר טובין, ששר האוצר קבע אותם בצו כפעולות מכס;
- יתר המונחים - כמשמעותם בפקודת המכס, אלא ש"בעל" לענין טובין - לרבות אדם המועל כסוכנו, אך למעט סוכן מכס שאין לו טיבת הנאה בטובין.
- מוצע להגדיר מחדש את המונח "פעולת מכס"; הנוסח המוצע רחב יותר וכולל כל עשייה למען הוולת כלפי רשות המכס, ששר האוצר יקבע בצו, וכן להגדיר כמה מונחים
- 1 ס"ח התשכ"ה, עמ' 16.
- 2 ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

- (2) שלושה נציגים של סוכני המכס, שמינה המנהל בהתייעצות עם הגופים המייצגים סוכני מכס;
- (3) עובד משרד התחבורה שהציע המנהל הכללי של משרד התחבורה;
- (4) נציג איגוד לשכות המסחר בישראל;
- (5) נציג התאחדות התעשיינים בישראל.

תיקון סעיף 3

3. בסעיף 3 לחוק העיקרי -

(1) סעיף קטן (ב) - בטל;

(2) בסעיף קטן (ג), במקום "סעיף זה" יבוא "חוק זה".

הוספת סעיף 3א

4. אחרי סעיף 3 לחוק העיקרי יבוא:

3א. (א) לא יעשה אדם פעולת מכס אלא אם כן הוא סוכן מכס או פקיד רשוי; סוכן מכס שהוא תאגיד לא יעשה פעולת מכס אלא באמצעות יחיד שהוא סוכן מכס או פקיד רשוי מטעמו;

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) חתימה על רשימונים לענין סעיף 25 לפקודת המכס תיעשה בידי סוכן מכס בלבד, אולם -

(1) המנהל רשאי לקבוע בכללים תנאים שבהם יהיה רשאי גם פקיד רשוי, המועסק על ידי תאגיד בעל היקף פעילות נרחב, לחתום על רשימונים;

(2) המנהל רשאי לאשר, בנסיבות מיוחדות, ולתקופה שלא תעלה על 60 ימים, למנויים להלן, לחתום על רשימונים:

(1) פקיד רשוי המועסק על ידי סוכן מכס;

(2) פקיד רשוי המועסק בתאגיד שהוא סוכן מכס, והוא בעל זכות חתימה המחייבת את התאגיד.

הוראות פסקה זו לא יחולו על תאגיד שהופעל לגביו סעיף 5(ב).

ד ב ר י ה ס ב ר

שינוי אחר, טכני במהותו, המוצע בסעיף זה, הוא להעביר לכאן גם את ההוראה שבסעיף 22 לחוק, לפיה תאגיד סוכן מכס יבצע פעולות מכס רק באמצעות יחיד שהוא סוכן מכס או פקיד רשוי מטעמו.

סעיף 8 לחוק, בנוסחו היום, קובע לאמור:

"בקשה לרישום

8. המבקש להירשם כסוכן מכס יגיש בקשה לכך בטופס שיוorra עליו המנהל."

מוצע לקבוע כי רק מי שנתקיימו בו הוראות סעיף 4 לחוק המוצע וכאי להגיש בקשה כאמור, ולהעביר את ההוראה לסעיף 3ב.

סעיפים 3 ו-4 סעיף 3(ב) לחוק, בנוסחו היום, קובע לאמור:

"(ב) לא יתמנה אדם לעשיית פעולת מכס אלא אם הוא סוכן מכס או פקיד רשוי."

מוצע לבטל סעיף קטן זה ולקבוע במפורש, שרק סוכן מכס יורשה לחתום על רשימון יבוא שהוא, למעשה, הצהרת היבואן לגבי הטובין שייבא, המשמשת בסיס לקביעת חיובו במס. יחד עם זאת, מוצע להסמיך את המנהל, במקרים מיוחדים, לאשר לפקיד רשוי לחתום על רשימוני יבוא, למשל, כדי לאפשר לעסק לפעול גם כשהסוכן נעדר מעבודתו עקב נסיבות המצדיקות זאת; כן מוצע להעניק למנהל סמכות לקבוע בתקנות תנאים שלפיהם פקידים רשויים יהיו רשאים לחתום על רשימונים אם הם מועסקים אצל סוכני מכס גדולים במיוחד.

- הוספת סעיף 33. 5. אחרי סעיף 3 לחוק העיקרי יבוא:
33. מי שנחקיימו בו הוראות סעיף 4 רשאי להגיש בקשה להירשם כסוכן מכס; הבקשה תוגש על גבי טופס שקבע המנהל."
- החלפת סעיף 4. 6. במקום סעיף 4 לחוק העיקרי יבוא:
4. (א) יחיד יהא כשיר להירשם כסוכן מכס אם נתקיימו בו כל אלה:
- (1) הוא תושב ישראל;
 - (2) מלאו לו 23 שנים;
 - (3) הוא בעל השכלה תיכונית;
 - (4) הוא עבר תקופת התמחות של שנתיים לפחות, כפי שנקבע בתקנות, אצל סוכן מכס בעל ותק של חמש שנים לפחות, שהועדה אישרה אותו כמאמן;
 - (5) הוא עמד בבחינות שקבע המנהל, בנושאים שקבע בהתייעצות עם הועדה ואשר פורסמו ברשומות.
- (ב) המנהל רשאי לקבוע ליחיד שהגיש לו בקשה לכך, תקופת התמחות קצרה מהאמור בסעיף קטן (א)4 או לפטור אותו מחובת התמחות, אם מצא כי לאותו יחיד נסיון מספיק בפעולות מכס.

דברי הסבר

- סעיף 6 לסעיף 4(א)3 המוצע:
- סעיף קטן 4(א)3 לחוק, בנוסחו היום, קובע לאמור:
- "כשירות יחיד להירשם בפנקס 4(א) יחיד יהא כשיר לרישום כסוכן מכס אם נתקיימו בו כל אלה:
- (1).....
 - (2).....
 - (3) הוא בעל השכלה תיכונית, אלא שהמנהל רשאי במקרים הנראים לו, לוותר על קיום תנאי זה, כולו או מקצתו."
- מוצע שלמנהל לא תהיה עוד סמכות לוותר על הדרישה שסוכן מכס יהיה בעל השכלה תיכונית. מטרת התיקון היא להבטיח רמה נאותה של העוסקים במקצוע.
- לסעיף 4(א)5 ר"ב4 המוצע
- סעיף 4(א)5 לחוק, בנוסחו היום, קובע, כי אחד התנאים לכשירות אדם לרישום כסוכן מכס הוא, שהוא "התמחה בפעולות מכס לפחות שלוש שנים בהתאם לכללים והתנאים שנקבעו, אלא שהמנהל רשאי, במקרים הנראים לו, לוותר על קיום תנאי זה, כולו או מקצתו."
- מוצע להפחית את תקופת ההתמחות משלוש שנים לשנתיים, אך יחד עם זאת לקבוע, כי על מנת להיות מאמן
- יידרש ותק של 5 שנים לפחות וכן אישור מהועדה המייעצת, כדי להבטיח רמת התמחות נאותה.
- כן מוצע לצמצם את סמכות המנהל לפטור מהתמחות, הקבועה היום בסעיף 4(א)5 לחוק ומנוסחת בהרחבה, רק למקרה שבו הוא מצא כי המבקש רכש נסיון מספיק בפעולות מכס.
- סעיף 4(ב)1 לחוק, בנוסחו היום, קובע לאמור:
- "4. (א)....
- (ב) לא יירשם יחיד כסוכן מכס אם נתקיים בו אחד מאלה:
- (1) בשלוש השנים שקדמו להגשת הבקשה לרישום היה פקיד מכס, או עובד מדינה מהסוגים שקבע לענין זה נציב שירות המדינה, או שוטר מהסוגים שקבע לענין זה המפקח הכללי של המשטרה, או עובד רשות הנמלים מהסוגים שקבע לענין זה המנהל הכללי של רשות הנמלים;"
- הוראות חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969, מיתרות הוראה זו ומוצע לבטלה.
- לסעיף 4(ג) המוצע:
- קביעה זו מיועדת להקל על העובדים שצברו נסיון באגף המכס ומע"מ, כמעריכים או כגובי מכס, ועם זאת, לבטל את האפשרות למתן ההקלות בידי המנהל, לפי שיקול דעתו. הגבלת הזמן הינה בהתאם לחוק שירות הציבור

- (ג) אלה ייראו כמי שנתקיימו לגביהם הוראות סעיף קטן (א)(4) ו-(5):
- (1) מי שסיים קורס מעריכים באגף המכס ומע"מ (להלן - האגף), שהמנהל ונציגי שירות המדינה אישדו את תכנית הלימודים בו, קיבל תעורת מעריך, ועבד כמעריך באגף במשך עשר שנים לפחות;
- (2) מי שכהן במשרת גובה מכס באגף במשך 5 שנים לפחות; ובלבד שהגישו בקשה להירשם כסוכני מכס לא לפני תום שנה ולא לאחר שנתיים מיום שחדלו לעבוד באגף.
- (ד) לא יירשם יחיד כסוכן מכס אם נתקיים בו אחד מאלה:
- (1) הוא הורשע בעבירה שלדעת היועץ המשפטי לממשלה יש עמה קלון או בעבירה על חיקוק הדין בהטלת מסים או תשלומי חובה, ששר האוצר ממונה על ביצועו;
- (2) הוא נפסל לשירות המדינה או פוטר מן המשטרה או גורש מצבא ההגנה לישראל על פי פסק דין סופי של בית דין מוסמך.

תיקון סעיף 5

7. בסעיף 5 לחוק העיקרי -

- (1) האמור בסעיף יסומן (א) ובו, בפסקה (3), בסופה יבוא: "ובלבד שאותו סוכן מכס לא יבצע פעולת מכס בתאגיד נוסף או כסוכן מכס עצמאי";
- (2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(ב) המנהל רשאי לדרוש כי בתאגיד יהיו יותר מסוכן מכס אחד כמשמעותו בסעיף קטן (א)(3), אם מצא כי היקף פעילותו של סוכן המכס שהוא תאגיד, או סיבה אחרת, מצדיקים זאת."

דברי הסבר

- (1) ... (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969, הקובע שנת צינון לעובד ציבור שפרש מעבודתו.
- (2) ... (לסעיף 4(ד) המוצע):
- (3) יש בו לפחות מנהל פעיל אחד שהוא אחראי לפעולות מכס או שותף אחד לפי המקרה, שהוא סוכן מכס.
- מוצע להגביל את פעילות סוכני המכס העובדים אצל סוכן מכס שהוא תאגיד ולא לאפשר להם לבצע פעולות מכס בתאגיד נוסף או כסוכני מכס עצמאיים.
- כן מוצע לאפשר למנהל לדרוש, שיהיה בתאגיד יותר מסוכן מכס יחיד כאשר הדבר נדרש, לאור היקף פעילות התאגיד או מכל סיבה אחרת. זאת לאור סעיף 3(א)(ג) המוצע (סעיף 4 לה"ח), הקובע שסוכן המכס עצמו יחתום על רשימת היבוא; בתאגידים גדולים שמשריהם מפוזרים בכל הארץ עלולה להתעורר בעיה, שסוכן מכס יחיד לא יוכל להתגבר על העבודה בומן סביר ופעילות התאגיד תיפגע.
- סעיף 7 סעיף 5 לחוק, בנוסחו היום, קובע לאמור: "כשירות תאגיד להירשם בפנקס
5. תאגיד יהא כשיר לרישום כסוכן מכס אם נתקיימו בו כל אלה:

8. אחרי סעיף 5 לחוק העיקרי יבוא:

5א. לא יהא כשיר להירשם כסוכן מכס, אדם שהוא או שקרובו הם בעלי רשיון למחסן רשוי או שהוא או שקרובו או שניהם ביחד, הם בעלי שליטה בחברה שהיא בעלת רשיון למחסן רשוי; לענין זה -

"סייג לגבי בעל מחסן רשוי"

"שליטה" - החזקה במישרין או בעקיפין, באתר מאלה:

- (1) 10% לפחות מהון המניות שהוצאו או מכוח ההצבעה;
- (2) הזכות להחזיק ב-10% לפחות מהון המניות שהוצאו או מכוח ההצבעה או בזכות לרכשם;
- (3) הזכות לקבל 10% לפחות מהרווחים;
- (4) הזכות למנות דירקטור או את המנהל הכללי.

"קרוב" - בן זוג, אב, אחות, הורה, הורי-הורה, צאצא וצאצאי בן הזוג, ובן זוגו של כל אחד מאלה."

9. במקום סעיף 6 לחוק העיקרי יבוא:

6. (א) המנהל ינהל פנקס שבו ירשום כסוכן מכס את מי שהתקיימו בו הוראות סעיף 4 (להלן - הפנקס) ויתן למי שרשום בו תעודה שהוא סוכן מכס.
(ב) מי שרשום בפנקס, רשאי מיום רישומו לשמש סוכן מכס עד יום 31 בדצמבר של כל שנה ובלבד ששילם את אגרת הרישום לאותה שנה לפי הוראות סעיף 31."

"פנקס סוכני המכס"

10. סעיפים 8, 9 ו-10 לחוק העיקרי - בטלים.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 10 לחוק, כנוסחו היום, קובע לאמור:

ירישום ואגרת רישום

10. (א) מצא המנהל כי נתמלאו הוראות הסעיפים 4 (א) או 5 ושולמה אגרת הרישום שנקבעה, ירשום את המבקש בפנקס ויתן לו תעודת רישום, ומי שנרשם כאמור יהיה רשאי לשמש כסוכן מכס עד יום 31 בדצמבר של השנה בה נרשם.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי המנהל, לאחר התייעצות עם הועדה, לדחות בקשת אדם לרשמו בפנקס אף אם נתמלאו בו התנאים המפורטים בסעיפים 4 (א) או 5 ביחיד - אם לדעת המנהל אין המבקש ראוי לעסוק כסוכן מכס, ובתאגיד - אם לדעתו אחד השותפים בו או אחד ממנהליו הפעילים או אחד מפקידי האחראים לפעולות מכס אינו ראוי לפעול כסוכן מכס."

לאור הוראות סעיף 6 המוצע (סעיף 9 בהצעת החוק) שוב אין צורך בסעיף זה ומוצע לבטלו.

יוכל להירשם כסוכן מכס, כדי שלא יעמוד במצב של ניגוד עניינים בין עיסוקו כבעל מחסן רשוי לבין עיסוקו כסוכן מכס.

סעיף 9 מוצע לרכז בסעיף אחד את ההוראות המצויות גם כיום בחוק לענין פנקס סוכני המכס ומתן תעודות הרישום, ולהבהיר כי רישום סוכן מכס בפנקס תקף רק כל עוד שולמה האגרה לאותה שנה.

סעיף 10 לסעיף 8 לחוק, כנוסחו היום - דאח דברי הסבר לסעיף 5 של הצעת חוק זו. סעיף 9 לחוק, כנוסחו היום, קובע לאמור:

"פרסום

9. הוגשה בקשה לפי סעיף 8, יפרסם המנהל או מי שהוסמך על ידו לענין זה הודעה על כך ולא יחליט בה לפני תום 60 יום מיום הפרסום."

מדובר בהוראת ביצוע שמקומה בתקנות, ולכן מוצע לבטל את הסעיף.

11. בסעיף 11 לחוק העיקרי -
- (1) בסעיף קטן (א) -
- (א) בפסקה (2), במקום "3) שבסעיף 5" יבוא "שבסעיף 5(א)(3)";
- (ב) במקום פסקה (3) יבוא:
- "(3) הורשע בעבירה כאמור בסעיף 4(ד)(1)."
- (2) בסעיף קטן (ב), במקום פסקה (1) יבוא:
- "(1) שנתיים רצופות ובלי סיבה סבירה לכך, לא עסק באופן פעיל כסוכן מכס או לא ביצע פעולות מכס במסגרת תאגיד סוכן מכס שבו הועסק, וזאת אף אם הוסיף לשלם אגרה כאמור בסעיף 31."
12. בסעיף 13 לחוק העיקרי, אחרי המלים "חקירת משטרה" יבוא "או חקירת רשויות המס",
- ובסופו יבוא "לענין זה, "רשויות המס" - אגף המכס ומע"מ או נציבות מס הכנסה".
13. בפרק הרביעי לחוק העיקרי, בכותרת, במקום "רישוי פקידים" יבוא "פקידים רשויים".
14. בסעיף 17 לחוק העיקרי -
- (1) בסעיף קטן (א) -

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 11 לסעיף 11(א)(3) המוצע:
- סעיף 11(א)(3) לחוק, כנוסחו היום, קובע לאמור:
- "מחיקת רישום
11. (א) רישומו של סוכן מכס ימחק אם נתקיים בו אחד מאלה:
- (1) ...
- (2) ...
- (3) הורשע בעבירה שיש עמה קלון."
- מוצע להתאים הוראות סעיף זה לסעיף 4(ד) המוצע כנוסחו בסעיף 6 בהצעת החוק.
- לסעיף 11(ב)(1) המוצע:
- סעיף 11(ב)(1) לחוק, כנוסחו היום, קובע:
- "(ב) המנהל רשאי, לאחר התייעצות עם הועדה, למחוק רישומו של סוכן מכס, אם היה לו יסוד סביר להניח שנתקיים בו אחד מאלה:
- (1) שנתיים רצופות, ובלי סיבה סבירה לכך, לא עסק כסוכן מכס ולא עבד בתאגיד הרישום לפי חוק זה."
- מוצע לקבוע כי מחיקת סוכן מכס מפנקס סוכני המכס תתאפשר אף אם שולמה האגרה לגבי התקופה האמורה, מכיוון שאדם אשר אינו פועל כסוכן מכס פעיל במשך שנתיים רצופות איננו יכול לעמוד, בדרך כלל, בדרישות המקצועיות הנדרשות מסוכן מכס.
- סעיף 12 לסעיף 13 לחוק, כנוסחו היום, קובע:
- "איסור פעולות לשעה
13. היה למנהל יסוד סביר להניח כי נתקיימו נסיבות המחייבות או מרשות מחיקת רישומו של אדם מן הפנקס, רשאי הוא, לאחר התייעצות עם הועדה, לאסור עליו לפעול כסוכן מכס עד שיתברר קיומן של הנסיבות, ובלבד שאיסור כאמור לא יארך יותר משלושה חודשים, ואם התחילה חקירת משטרה בענין זה - עד גמר החקירה וההליכים המשפטיים שבעקבותיה."
- מוצע לאפשר השעיית סוכן מכס גם בכל מקרה שבו נערכת נגדו חקירה על עבירת מס, וזאת עד גמר החקירה וההליכים המשפטיים שבעקבותיה.
- סעיף 14 לפסקה (1): סעיף 17(א)(3) לחוק, כנוסחו היום, קובע שאדם יהא כשיר להתמנות פקיד רשוי אם -
- "הוא סיים שמונה שנות בית ספר יסודי או כיתות מכינות של בית ספר תיכון המקבילות לשמונה הכיתות היסודיות בבית הספר היסודי, אלא שהמנהל רשאי, במקרים הנראים לו, לוותר על קיום תנאי זה, כולו או מקצתו;"
- כדי להעלות את רמת הפקידים הרשויים, מוצע לדרוש כי הם יהיו בעלי השכלה של 12 שנות לימוד לפחות או בעלי השכלה שלדעת המנהל היא שוות ערך לה, ולבטל את סמכות המנהל לוותר על תנאי זה, לפי שיקול דעתו.

(א) במקום פסקה (3) יבוא:

"(3) הוא בעל תעודה המעידה כי סיים בהצלחה 12 שנות לימוד בבית ספר שהוכר על ידי משרד החינוך והתרבות או שהוא בעל השכלה שלדעת המנהל היא שוות ערך ל-12 שנות לימוד";

(ב) במקום פסקה (4) יבוא:

"(4) עמד בבחינה שקבע המנהל, בנושאים שקבע בהתייעצות עם הועדה ואשר פורסמו ברשומות, ועבר תקופת התמחות של שנה אחת לפחות, בפעולות מכס, כפי שנקבע בתקנות";

(ג) פסקה (5) - בטלה.

(2) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) המנהל רשאי לקבוע ליחיד שהגיש לו בקשה לכך, תקופת התמחות קצרה מהאמור בסעיף קטן (א)(4) או לפטור אותו מחובת התמחות אם מצא כי לאותו יחיד נסיון מספיק בפעולות מכס";

(3) סעיף קטן (ג) - בטל.

15. במקום סעיף 18 לחוק העיקרי יבוא:

"החלת הוראות על פקיד רשוי 18. הוראות סעיפים (ג) ו-(ד), 11 (א) ו-(ב), 12 ו-14 יחולו גם על פקיד רשוי בשינויים המתוייבים."

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע, שההוראות לענין פסלות אדם מלהיות סוכן מכס יחולו גם לענין פסלות אדם המבקש להיות פקיד רשוי; ההוראות המוצעות בסעיף 15 בהצעת החוק מיייתרות את הצורך בהוראות סעיף 17(ג), ולכן מוצע לבטלן.

סעיף 15 סעיף 18 לחוק, כנוסחו היום, קובע לאמור:

"אישור ואגרה

18. (א) מצא גובה המכס כי נתמלאו הוראות סעיף 17(א) ושולמה אגרת אישור שנקבעה, יאשר את המועמד, ומי שאושר כאמור יהא רשאי לשמש פקיד רשוי עד יום ה-31 בדצמבר של השנה בה אושר.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאי גובה המכס, לאחר התייעצות עם הועדה, לסרב לאשר מינויו של אדם כפקיד רשוי אף אם נתמלאו בו התנאים המפורטים בסעיף 17, אם לדעת גובה המכס אין המועמד ראוי לשמש כפקיד רשוי."

מוצע להחיל על פקיד רשוי את התנאים החלים על סוכן מכס המפורטים בסעיף 14 (ג) ו-(ד) (רישום בפנקס), בסעיף 11 (מחיקת רישום מפנקס), סעיף 12 (אזהרה ונזיפה) וסעיף 14 (זכות סיעון לפקיד רשוי וסייגים לסמכות המנהל בעת קיום הליכים משפטיים), ובמקביל לבטל את ההוראות הקיימות כיום בסעיף 18 בדבר אישור וביטול אישור פקיד רשוי.

בין התנאים לכשירותו של פקיד רשוי, הקבועים כיום בסעיף 17(א) נקבע:

"(4) עמד בבחינה שנקבעה על ידי המנהל בהתייעצות עם הועדה;

(5) התמחה בפעולות מכס לפחות שנה, בהתאם לכללים ולתנאים שנקבעו, אלא שהמנהל רשאי, במקרים הנראים לו, לוותר על קיום תנאי זה, כולו או מקצתו."

מוצע לאחד את הוראות פסקאות (4) ו-(5), ולסייג את סמכות המנהל הקבועה בפסקה (5), לוותר על תקופת התמחות, כולה או מקצתה, רק למקרה שבו הוא נוכח לדעת כי המבקש רכש נסיון מספיק בפעולות מכס.

לפסקה (2): סעיף 17(ב) לחוק, כנוסחו היום, קובע לאמור:

"(ב) גובה המכס רשאי לאשר מינויו של אדם כפקיד רשוי לשעה אף אם עדיין לא עמד בבחינה כאמור בסעיף קטן (א)(4); תקפו של אישור כאמור יפקע בתום שנה, אלא אם כן האריך גובה המכס את תקפו לשנה נוספת."

מוצע לבטל את האפשרות למנות אדם כפקיד רשוי לשעה.

לפסקה (3): סעיף 17(ג) לחוק, כנוסחו היום, מונה את התנאים שבהתקיים אחד מהם לא יירשם אדם כפקיד רשוי.

16. במקום סעיף 19 לחוק העיקרי יבוא: החלפת סעיף 19

19. הופסקה העסקתו של פקיד רשוי, יודיע על כך מיד סוכן המכס או בעל הטובין, לפי הענין, לגובה המכס שאישר את העסקתו." "הודעה על הפסקת העסקה

17. במקום סעיף 22 לחוק העיקרי יבוא: תיקון סעיף 22

22. מבלי לגרוע מאחריותו של בעל הטובין, ישא סוכן מכס באחריות אישית לתשלום כל המסים המוטלים על יבוא או על יצוא הטובין ויהא חייב לבצע לגבי טובין אלה את כל הפעולות החלות על פי כל דין על מי שייפה את כוחו לגביהם." "אחריות סוכן מכס

18. במקום סעיף 23 לחוק העיקרי יבוא: החלפת סעיף 23

23. (א) מי שנפגע מהחלטה של המנהל או של גובה המכס לפי חוק זה, רשאי לערער עליה לבית משפט השלום תוך 30 ימים לאחר שהומצאה לו הודעה על ההחלטה. "ערעור

(ב) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות בדבר דרך הגשת הערעור וסדרי הדין בו ובדבר אגרות, הוצאות ודמי בטלה לעדים."

19. סעיף 24 לחוק העיקרי - בטל. ביטול סעיף 24

20. במקום סעיף 27 לחוק העיקרי יבוא: תיקון סעיף 27

27. (א) העושה אחד מאלה, דינו - מאסר שנה: "עונשין

(1) מוסר מסמך או ידיעה לא נכונה או לא מדוייקת לפי חוק זה, ללא הסבר סביר;

ד ב ר י ה ס ב ר

השלום. כמו כן מוצע להסמיך את שר המשפטים להתקין תקנות בדבר דרך הגשת הערעור וסדרי הדין בו, ובדבר אגרות, הוצאות ודמי בטלה לעדים.

סעיף 19 סעיף 24 לחוק, כנוסחו היום, קובע הוראות לגבי ועדת ערר; עם ביטול מוסד זה, לא יהיה עוד צורך בו.

סעיף 20 סעיף 27 לחוק, כנוסחו היום, קובע לאמור: "עבירות ועונשין

27. (א) המשיג במרמה רישום בפנקס כסוכן מכס או אישור כפקיד רשוי, דינו - מאסר שלוש שנים או קנס 5,000 שקלים חדשים.

(ב) המוסר מסמך או ידיעה לענין חוק זה או תקנה על פיו, והוא יודע שהמסמך או הידיעה אינם נכונים, דינו - מאסר שנתיים או קנס 5,000 שקלים חדשים.

(ג) העובר על הוראות סעיפים 3, 16 (ב) או על איסור לפי סעיף 13, דינו - מאסר שנה או קנס 2,000 שקלים חדשים.

סעיף 16 מוצע לקבוע כי על סוכן המכס או על בעל הטובין להודיע מיד על הפסקת העסקתו של פקיד רשוי לגובה המכס שאישר את העסקתו. זאת כדי למנוע את האפשרות, שלאדם שאינו מוסמך לעשות פעולת מכס תהיה גישה לחצרי רשות המכס.

ההוראות הקבועות היום בסעיף 19 לא בוטלו אלא מצאו את ביטויין בסעיפים אחרים של הצעת חוק זו.

סעיף 17 מוצע להעביר לסעיף 22 את התוראה הקבועה היום בסעיף 170 לפקודת המכס, לפיה סוכן המכס ישא באחריות אישית לתשלום המסים ולביצוע הפעולות החלות על פי כל דין על מי שייפה את כוחו, וזאת בנוסף לאחריותו של נותן יפוי הכות. במקביל, מוצע לבטל את סעיף 170 לפקודת המכס.

הוראת סעיף 22 הקיים כלולה בסעיף 5 (ב) לחוק המוצע; (ראה דברי ההסבר שבסעיף 7 להצעת החוק).

סעיף 18 כדי לפשט את הליך הערעור, מוצע לבטל כליל את המוסד של ועדת ערר ולאפשר למי שנפגע מהחלטות לפי חוק זה להגיש ערעור לבית משפט

(2) נמנע ללא הסבר סביר מלמסור ידיעה, מסמך או דבר שהוא חייב במסירתם לפי חוק זה, או שנדרש למסרם;
 (3) עובר על הוראות סעיף 3 או סעיף 16(ב) או על איסור לפי סעיף 13.

(ב) המפר הוראה מהוראות חוק זה ולא נקבע להפרה עונש, או המפר הוראה בתקנות על פיו כשנאמר בתקנות שההפרה היא עבירה, דינו - מאסר שלוש חודשים.

21. אחרי סעיף 29 לחוק העיקרי יבוא: הוספת סעיף 29א

29א. עבר סוכן מכס עבירה על פי דיני המסים החלים על יבוא ויצוא טובין, ייאשם בה גם מי שייפה כוחו לפעול בשמו, וזולת אם הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו או שנקט את כל האמצעים הנאותים כדי להבטיח את קיום הוראות החוק.

22. סעיפים 170 ו-171 לפקודת המכס³ - בטלים. תיקון פקודת המכס

23. תחילתם של סעיפים 4(א), 3(א), 4(א) ו-17(א) לחוק העיקרי, כנוסחם בחוק זה - שנה מיום תחילתו של חוק זה, ובלבד שהוראותיהם לא יחולו לגבי מי שהחל את התמחותו כסוכן מכס או כפקיד רשויה לפני יום תחילתו של חוק זה. תחילה והוראת מעבר

דברי הסבר

של בעל הטובין; אולם אין סעיף זה בא לפטור משום חובה את המרשה.

אחריותם של מרשים

171. (א) אדם המייפה כוחו של סוכן לפעול בשמו בענין טובין לכל ענין שברני המכס, יהיה אחראי על פעולותיו ועל הצהרותיו של סוכנו ואפשר לתבוע אותו לדין על כל עבירה שעבר סוכנו בענין טובין אלה, כאילו הוא עצמו עבר אותה עבירה; אולם אין להעניש עונש מאסר, אלא אם הסכים למעשה לביצוע העבירה.

(ב) שום דבר האמור בסעיף זה לא ישלול את האפשרות לתבוע את הסוכן לדין.

הכנסתם של סעיפים אלה לחוק המוצע כאמור בסעיפים 17 ו-22 להצעת חוק זו מייתרת קיומם בפקודת המכס.

סעיף 23 מוצע לקבוע כי תחילת ההוראות ברבר הדרישה להשכלה תיכונית, תוך שלילת סמכות המנהל לותר על דרישה זו, ובדבר תקופת ההתמחות של שנתיים למי שמבקש להיות סוכן מכס, וכן בדבר הדרישה להשכלה תיכונית למי שמבקש להיות פקיד רשויה תהיה שנה מיום פרסום החוק, ובלבד שהוראות אלה לא יחולו לגבי מי שביום תחילת החוק כבר החל את התמחותו כסוכן מכס או כפקיד רשויה.

(ד) הנמנע - בלי סיבה מספקת - ממסירת ידיעה, מסמך או דבר שהוא חייב במסירתם לפי חוק זה או שנדרש למסרם, דינו - קנס 1,000 שקלים חדשים.

(ה) העובר על הוראה מהוראות חוק זה, או הוראה שניתנה על פיו ושלא נקבע לה עונש אחר, דינו - קנס 1,000 שקלים חדשים.

מוצע להתאים את רמת הענישה על העבירות המנויות בסעיף זה לזו הקיימת בחוקי המסים האחרים (מכס ומע"מ).

סעיף 21 מוצע להוסיף לחוק הקיים הוראה המצויה כיום בסעיף 171 לפקודת המכס המסילה אתריות על בעל הטובין שייפה את כוחו של סוכן המכס לפעול בשמו, ובמקביל לבטל את סעיף 171 לפקודת המכס.

סעיף 22 מוצע לבטל את סעיפים 170 ו-171 לפקודת המכס, הקובעים לאמור:

אחריותם של סוכנים מרשים

170. כל הפועל כסוכנו של בעל טובין לכל ענין שברני המכס יש לראותו כבעל הטובין גופו, ולפיכך ישא באחריות אישית לתשלום המכס המוטל על הטובין ויהא חייב לבצע לגבי טובין אלה את כל הפעולות שהן לפי דיני המכס מחובתו

³ דיני מדינת ישראל, ניסח חדש מס' 3, עמ' 39.

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת:

הצעת חוק לתיקון פקודת בתי הסוהר (מס' 14) (הפרדת מינים),
התשנ"ג-1993

[645]

1. בסעיף 10 לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) הוראת סעיף קטן (א), לענין הפרדה בין המינים, לא תחול בחלקי בתי הסוהר שבהם מוחזקים אסירים לצורך קבלת טיפול רפואי חיוני או טיפול גמילה או שיקום מסמים, ובלבד שהנציב קבע, על-פי המלצת רופא, כי הדבר דרוש לשם מתן טיפול רפואי, או טיפול או שיקום בנפגעי סמים.

(ד) השר יקבע בתקנות תנאים שיבטיחו את שלומם ובטחונם של האסירים והאסירות המוחזקים כאמור בסעיף קטן (ג) ותנאים למניעת ניצול לרעה של ההסדר."

ד ב ר י ה ס ב ר

בדייקנות בתנאים האלה, משמעותו - קבלה לשיקום של בני אחד המינים בלבד; הדבר מהווה פגיעה חמורה במטרות הטיפול והשיקום הכלליות, בפרט של המכורים לסמים.

מוצע לקבוע כי במצבים חריגים ומיוחדים יגברו השיקולים בדבר הטיפול והשיקום על עקרון הפרדה המוחלטת.

חברי הכנסת: נעמי בלומנטל, נעמי חזן

סעיף 10(א) לפקודת בתי הסוהר קובע, כי בבתי הסוהר תתקיים הפרדה מלאה בין המינים. הפרדה זו, שהינה תגיונית בדרך כלל עשויה לעתים לפגוע באפשרויות טיפול ושיקום של אסירות ואסירים, לאור העובדה שמתקני הטיפול והשיקום הרפואיים של שירות בתי הסוהר אינם נפרדים.

זאת ועוד, מספרים של מיתקני השיקום והגמילה מסמים בשירות בתי הסוהר הוא מועט ביותר ושמירת עקרון ההפרדה

* הצעת חוק מס' תצ"ט; הועברה לוועדה ביום י"א באייר התשנ"ג (19 במאי 1993).
דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 21, עמ' 452; התשנ"ג, עמ' 103.

